NN 46/2018 (18.5.2018.), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o strancima

HRVATSKI SABOR

860

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 10. svibnja 2018.

Klasa: 011-01/18-01/57
Urbroj: 71-06-01/1-18-2
Zagreb, 15. svibnja 2018.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA

Članak 1.

U Zakonu o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11., 74/13. i 69/17.) u članku 1. stavak 4. mijenja se i glasi:

»(4) Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose sljedeće direktive Europske unije:

– Direktiva 2008/115/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupanjima država članica u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit (SL L 348, 24. 12. 2008.),

– Direktiva Vijeća 2001/51/EZ od 28. lipnja 2001. kojom se dopunjuju odredbe članka 26. Konvencije o primjeni Sporazuma iz Schengena od 14. lipnja 1985. (SL L 187, 10. 7. 2001.),

– Direktiva Vijeća 2002/90/EZ od 28. studenoga 2002. kojom se definira pomaganje neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka (SL L 328, 5. 12. 2002.),

– Direktiva Vijeća 2003/110/EZ od 25. studenoga 2003. o pomoći u slučajevima tranzita u svrhe udaljavanja zračnim putem (SL L 321, 6. 12. 2003.),

– Direktiva Vijeća 2001/40/EZ od 28. svibnja 2001. o uzajamnom priznavanju odluka o protjerivanju državljana trećih država (SL L 149, 2. 6. 2001.),

– Okvirna odluka Vijeća 2002/946/PUP od 28. studenoga 2002.o jačanju kaznenog okvira u cilju sprečavanja omogućivanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka (SL L 328, 5. 12. 2002.),

– Odluka Vijeća 2004/191/EZ od 23. veljače 2004. kojom se utvrđuju kriteriji i praktični dogovori za naknade zbog financijskih neravnoteža nastalih primjenom Direktive 2001/40/EZ o uzajamnome priznavanju odluka o protjerivanju državljana trećih država (SL L 60, 27. 2. 2004.),

– Odluka Vijeća 2004/573/EZ od 29. travnja 2004. o organizaciji zajedničkih letova za udaljavanje državljana trećih zemalja za koje postoji nalog o udaljenju, sa državnog područja dviju ili više država članica (SL L 261, 6. 8. 2004.),

– Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište na području države članice, kojom se izmjenjuje Uredba (EEZ) br. 1612/68 i stavljaju izvan snage Direktive 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (SL L 158, 30. 4. 2004.) (Tekst značajan za EGP),

– Direktiva Vijeća 2009/50/EZ od 25. svibnja 2009. godine o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih država u svrhu zapošljavanja visokokvalificirane radne snage (SL L 155, 18. 6. 2009.),

– Direktiva 2009/52/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. godine kojom se utvrđuju minimalni standardi za sankcije i mjere protiv poslodavaca koji zapošljavaju državljane trećih država koji nezakonito borave (SL L 168, 30. 6. 2009.),

– Direktiva 96/71/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1996. o raspoređivanju radnika u okviru pružanja usluga (SL L 18, 21. 1. 1997.),

– Direktiva Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenog 2003. godine o statusu državljana trećih država s dugotrajnim boravištem (SL L 16, 23. 1. 2004.),

– Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji (SL L 251, 3. 10. 2003.),

– Direktiva Vijeća 2004/81/EZ od 29. travnja 2004. o odobrenju boravka državljanima trećih zemalja koji su žrtve trgovine ljudima ili im je pružena pomoć da ilegalno imigriraju, a surađuju s nadležnim tijelima (SL L 261, 6. 8. 2004.),

– Rezolucija Vijeća 97/C 382/01 od 4. prosinca 1997. o mjerama koje se trebaju prihvatiti kako bi se suzbili brakovi iz računa (SL C 382, 16. 12. 1997.),

– Preporuka Vijeća od 27. rujna 1996. glede borbe protiv ilegalnog zapošljavanja državljana trećih zemalja (SL C 304, 14. 10. 1996.),

– Direktiva Vijeća 2004/83/EC od 29. travnja 2004. o minimalnim standardima za kvalifikaciju i status državljana trećih država ili osoba bez državljanstva kao izbjeglica ili kao osoba koje na drugi način trebaju međunarodnu zaštitu ili sadržaj pružene zaštite (SL L 304, 30. 9. 2004.),

– Direktiva 2011/51/EZ od 11. svibnja 2011. kojom se dopunjuje Direktiva 2003/109/EZ i proširuje primjena i na korisnike međunarodne zaštite (SL L 132, 19. 5. 2011.),

– Direktiva 2011/98/EU od 13. prosinca 2011. Europskog parlamenta i Vijeća o jedinstvenom postupku obrade zahtjeva za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad državljanima trećih zemalja na državnom području države članice i o zajedničkom skupu prava za radnike iz trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici (SL L 343, 23. 12. 2011.),

– Direktiva 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika (SL L 94, 28. 3. 2014.),

– Direktiva 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva (SL L 157, 27. 5. 2014.),

– Direktiva 2014/67/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o provedbi Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta (»Uredba IMI«) (Tekst značajan za EGP) (SL L 159, 28. 5. 2014.),

– Direktiva EU 2016/801 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih zemalja u svrhu istraživanja, studija, osposobljavanja, volonterstva, razmjene učenika ili obrazovnih projekata i obavljanja poslova *au pair* (SL L 132, 21. 5. 2016.).«.

Članak 2.

U članku 2. stavku 1. točke 18. i 19. mijenjaju se i glase:

»18. *Dugotrajno boravište* je stalni boravak stečen na temelju pet godina zakonitog boravka, osiguranih sredstava za uzdržavanje i zdravstvenog osiguranja u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici EGP-a.

19. *Osoba s dugotrajnim boravištem* je državljanin treće zemlje koji je nositelj dozvole boravka koju je, na propisanom obrascu, izdala policijska uprava odnosno policijska postaja ili druga država članica EGP-a u kojem je uneseno da se radi o državljaninu treće zemlje na dugotrajnom boravištu.«.

Iza točke 25. dodaju se točke 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37., 38. i 39. koje glase:

»26. *Istraživač* je državljanin treće zemlje koji je stekao akademski stupanj doktora znanosti ili odgovarajuću kvalifikaciju razine visokog obrazovanja koja tom državljaninu treće zemlje omogućuje pristup doktorskim programima, kojega izabire istraživačka organizacija i kojemu je odobren prihvat u svrhu provođenja istraživačkih aktivnosti.

27. *Student* je državljanin treće zemlje koji je ostvario pravo na upis na studij i kojemu je odobren prihvat kako bi, obavljajući to kao svoju glavnu djelatnost, redovito studirao te stekao kvalifikaciju razine visokog obrazovanja, a što može uključivati i pripremni program koji prethodi studiju, u skladu s posebnim propisima.

28. *Učenik* je državljanin treće zemlje kojemu je odobren prihvat kako bi pohađao priznati program srednjoškolskog obrazovanja u kontekstu programa razmjene učenika ili obrazovnog projekta kojim upravlja obrazovna ustanova u skladu s posebnim propisima.

29. *Pripravnik* je državljanin treće zemlje koji je stekao kvalifikaciju razine visokog obrazovanja ili studira u trećoj zemlji s ciljem stjecanja kvalifikacije razine visokog obrazovanja i kojemu je odobren prihvat za sudjelovanjem u programu osposobljavanja u svrhu stjecanja znanja, prakse i iskustva u profesionalnom okruženju.

30. *Volonter* je državljanin treće zemlje kojemu je odobren prihvat u svrhu sudjelovanja u volonterskom programu.

31. *Volonterski program* je program aktivnosti praktične solidarnosti koji se temelji na posebnom propisu ili programu Unije, čiji su ciljevi od općeg interesa u neprofitne svrhe te u kojemu aktivnosti nisu plaćene, osim za naknadu troškova i/ili džeparac.

32. *Istraživanje* je sustavan stvaralački rad kojim se nastoji povećati znanje, uključujući znanje o čovjeku, kulturi i društvu, kao i korištenje toga znanja u svrhu pronalaženja novih mogućnosti za primjenu.

33. *Istraživačka organizacija* je svaka javna ili privatna organizacija koja provodi istraživanje.

34. *Obrazovna ustanova* je javna ili privatna srednjoškolska ustanova koja je priznata sukladno posebnom propisu ili čiji su obrazovni programi priznati u skladu s posebnim propisom, na temelju transparentnih kriterija te koja sudjeluje u programu razmjene učenika ili obrazovnom projektu.

35. *Obrazovni projekt* je skup obrazovnih aktivnosti koje razvija obrazovna ustanova u suradnji sa sličnim ustanovama u trećoj zemlji s ciljem kulturne razmjene i razmjene znanja.

36. *Visoko učilište* je svaka vrsta visokog učilišta koje u skladu s posebnim propisom dodjeljuje priznate kvalifikacije razine visokog obrazovanja ili druge priznate kvalifikacije na razini tercijarnog obrazovanja, ili svaka ustanova koja u skladu s posebnim propisom nudi strukovno obrazovanje ili osposobljavanje na razini tercijarnog obrazovanja.

37. *Subjekt domaćin* je istraživačka organizacija, visoko učilište, obrazovna ustanova, organizacija odgovorna za volonterski program ili pravna ili fizička osoba kod koje dolazi pripravnik u skladu s posebnim propisima.

38. *Programi Unije ili multilateralni programi koji uključuju mjere mobilnosti* su programi koje financira Unija ili države članice kojima se promiče mobilnost državljana trećih zemalja u Uniji ili u državama članicama koje sudjeluju u dotičnim programima.

39. *Međunarodna zaštita* je zaštita koja se odobrava državljaninu treće zemlje ili osobi bez državljanstva te obuhvaća azil i supsidijarnu zaštitu sukladno posebnom propisu.«.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

»(3) Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na strance članove posade broda u međunarodnoj plovidbi hrvatske državne pripadnosti dok plovi izvan granica Republike Hrvatske.«.

Članak 3.

U članku 5. stavku 1. riječi: »državljanina treće zemlje« zamjenjuju se riječju: »stranca«.

U stavku 2. riječi: »državljaninu treće zemlje« zamjenjuju se riječju: »strancu«, a riječi: »državljanin treće zemlje« zamjenjuju se riječju: »stranac«.

Članak 4.

U članku 38. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

»(3) Žalba iz stavka 2. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.«.

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 4. i 5.

Članak 5.

U članku 47. stavku 1. točka 3. mijenja se i glasi:

»3. istraživanja,«.

Članak 6.

Članak 54. mijenja se i glasi:

»(1) Državljaninu treće zemlje će se odobriti privremeni boravak ako:

1. dokaže svrhu privremenog boravka,

2. ima valjanu putnu ispravu,

3. ima sredstva za uzdržavanje,

4. ima zdravstveno osiguranje,

5. nema zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj,

6. ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(2) Državljanin treće zemlje koji je podnio zahtjev za odobrenje privremenog boravka u svrhu rada temeljem sklopljenog ugovora o radu s poslodavcem u Republici Hrvatskoj nije dužan dostaviti dokaz o zdravstvenom osiguranju.

(3) Zahtjev za odobrenje privremenog boravka odbit će se ako nisu ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka ili ako:

– je priložena dokumentacija prijevarno stečena, prepravljena ili krivotvorena ili

– postoje dokazi ili ozbiljni i objektivni razlozi da bi državljanin treće zemlje boravio u Republici Hrvatskoj u svrhu različitu od one zbog koje podnosi zahtjev za odobrenje privremenog boravka.

(4) Državljaninu treće zemlje može se odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za privremeni boravak ako je u Schengenskom informacijskom sustavu izdano upozorenje u svrhu odbijanja ulaska i boravka.«.

Članak 7.

U članku 62. stavku 1. točka 3. mijenja se i glasi:

»3. sudjeluje u priznatom, državnom ili regionalnom obrazovnom programu u kontekstu programa razmjene učenika koje je odobrilo ministarstvo nadležno za poslove znanosti i obrazovanja ili u obrazovnom projektu koji vodi obrazovna ustanova sukladno posebnom propisu,«.

Točke 5. i 6. mijenjaju se i glase:

»5. obrazovna ustanova ili organizacija koja provodi program razmjene učenika prihvaća odgovornost za državljanina treće zemlje tijekom boravka u Republici Hrvatskoj, osobito glede troškova školovanja i

6. da će državljanin treće zemlje tijekom boravka imati osiguran smještaj u obitelji, u prostoru za smještaj unutar obrazovne ustanove ili, ako je predviđeno posebnim propisima, u drugom odabranom prostoru koji je u skladu s pravilima programa razmjene učenika ili obrazovnog projekta u kojem državljanin treće zemlje sudjeluje.«.

Iza stavka 2. dodaju se stavci 3. i 4. koji glase:

»(3) Ministar nadležan za unutarnje poslove pravilnikom će propisati tehničke uvjete izdavanja dozvole boravka učenicima.

(4) Ministar nadležan za obrazovanje, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove, donijet će pravilnik o načinu utvrđivanja tehničkih uvjeta za primjeren smještaj učenika te dokumentaciju koju je potrebno priložiti zahtjevu iz ovoga članka.«.

Članak 8.

Članak 63. mijenja se i glasi:

»(1) Privremeni boravak u svrhu studiranja odobrit će se državljaninu treće zemlje koji ispunjava uvjete iz članka 54. ovoga Zakona i studira na visokom učilištu u Republici Hrvatskoj.

(2) Odobrenje za privremeni boravak u svrhu studiranja izdaje se s rokom važenja do godine dana, odnosno do kraja akademske godine.

(3) Studentu koji je obuhvaćen programima Unije ili multilateralnim programima koji obuhvaćaju mjere mobilnosti ili sporazumom između dvaju i više visokih učilišta odobrenje privremenog boravka u svrhu studiranja izdaje se s rokom važenja do dvije godine.

(4) Student koji dolazi na praksu do 90 dana putem ovlaštene organizacije ili na temelju programa Unije ili multilateralnih programa koji obuhvaćaju mjere mobilnosti ili međusveučilišnih programa, ne mora regulirati privremeni boravak u svrhu studiranja i može raditi bez dozvole za boravak i rad odnosno potvrde o prijavi rada, a za obavljanje prakse duže od 90 dana student je dužan regulirati privremeni boravak sukladno stavku 1. ovoga članka.

(5) Student koji ima važeće odobrenje koje je izdala druga država članica EGP-a i koji je obuhvaćen programom Unije ili multilateralnim programom koji uključuje mjere mobilnosti ili sporazumom između dvaju ili više visokih učilišta, može provesti dio svog studija na visokom učilištu u Republici Hrvatskoj tijekom razdoblja od najviše 360 dana, bez obveze reguliranja privremenog boravka u svrhu studiranja, ako ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost i javno zdravlje, a o namjeri boravka student će obavijestiti nadležnu policijsku upravu odnosno policijsku postaju prema mjestu boravka prilikom prijave kratkotrajnog boravka.

(6) Student koji ima važeće odobrenje koje je izdala druga država članica EGP-a, a nije obuhvaćen programom Unije ili multilateralnim programom koji uključuje mjere mobilnosti ili sporazumom između dvaju ili više visokih učilišta, dužan je podnijeti zahtjev iz stavka 1. ovoga članka kako bi proveo dio svog studija na visokom učilištu u Republici Hrvatskoj.

(7) Student iz stavaka 5. i 6. ovoga članka može raditi i samozapošljavati se najviše 15 sati tjedno, bez obveze ishođenja dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada.

(8) O odobrenju privremenog boravka, produženju ili odluci na temelju koje je student dužan napustiti Republiku Hrvatsku, policijska uprava, odnosno policijska postaja obavijestit će nadležno tijelo druge države članice EGP-a u kojoj student ima valjano odobrenje boravka.

(9) Na zahtjev druge države članice EGP-a, bez odgađanja dopustit će se ponovni ulazak studentu kojem je u Republici Hrvatskoj odobren privremeni boravak ako mu je:

– u drugoj državi članici EGP-a prestao boravak koji mu je odobren na temelju mobilnosti,

– prestao važiti privremeni boravak u Republici Hrvatskoj, a student je u drugoj državi članici EGP-a boravio tijekom razdoblja mobilnosti.

(10) Ministar nadležan za unutarnje poslove pravilnikom će propisati tehničke uvjete izdavanja dozvole boravka studentima.«.

Članak 9.

Naslov iznad članka 64. mijenja se i glasi: »*Privremeni boravak u svrhu istraživanja*«.

Članak 64. mijenja se i glasi:

»(1) Privremeni boravak u svrhu istraživanja odobrit će se državljaninu treće zemlje ako ima ugovor o gostovanju i ispunjava uvjete iz članka 54. ovoga Zakona.

(2) Odobrenje za privremeni boravak u svrhu istraživanja izdaje se s rokom važenja do godine dana, a odobrenje za privremeni boravak za istraživače koji su obuhvaćeni programima Unije ili multilateralnim programima koji obuhvaćaju mjere mobilnosti izdaje se s rokom važenja do dvije godine.

(3) Istraživač koji je sklopio ugovor o gostovanju u državi članici EGP-a i na temelju kojeg ima odobren boravak u toj državi, može radi provođenja istraživanja raditi u Republici Hrvatskoj temeljem kratkoročne mobilnosti najduže 180 dana u bilo kojem razdoblju od 360 dana bez odobrenja privremenog boravka u svrhu istraživanja, dozvole za boravak i rad odnosno potvrde o prijavi rada, ako ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost i javno zdravlje.

(4) O namjeri boravka istraživač iz stavka 3. ovoga članka obavijestit će nadležnu policijsku upravu odnosno policijsku postaji prema mjestu boravka prilikom prijave kratkotrajnog boravka.

(5) Istraživač koji je sklopio ugovor o gostovanju u drugoj državi članici EGP-a i na temelju kojeg ima odobren boravak u toj državi, ako želi radi provođenja istraživanja raditi u Republici Hrvatskoj dulje od 180 dana temeljem dugoročne mobilnosti, dužan je regulirati privremeni boravak u svrhu istraživanja temeljem dugoročne mobilnosti sukladno stavku 1. ovoga članka i priložiti važeće odobrenje boravka koje je izdala druga država članica EGP-a i ugovor o gostovanju sklopljen s istraživačkom organizacijom u Republici Hrvatskoj.

(6) Odobrenje privremenog boravka u svrhu istraživanja temeljem dugoročne mobilnosti izdaje se s rokom važenja do godine dana, odnosno do datuma isteka odobrenja boravka koje je izdala druga država članica EGP-a, ako je isto kraće od godine dana.

(7) Istraživaču je dopušteno provoditi istraživanje u Republici Hrvatskoj do donošenja odluke o odobrenju privremenog boravka iz stavka 5. ovoga članka ako nije proteklo razdoblje do 180 dana u bilo kojem razdoblju od 360 dana ni važenje odobrenja boravka izdano od druge države članice EGP-a.

(8) Državljaninu treće zemlje odbit će se zahtjev iz stavka 5. ovoga članka ako je odobrenje boravka u drugoj državi članici EGP-a isteklo tijekom postupka.

(9) Istraživač kojem je odobren privremeni boravak u svrhu istraživanja i istraživač iz stavka 3. i 5. ovoga članka može podučavati na istraživačkoj ustanovi koja ga ugošćuje, koja može odrediti maksimalni broj sati ili dana podučavanja.

(10) Član obitelji istraživača iz stavka 1. ovoga članka može regulirati privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji sukladno članku 47. stavku 1. točki 1. ovoga Zakona.

(11) Ministarstvo će putem policijske uprave, odnosno policijske postaje rješavati zahtjev za odobrenje privremenog boravka istraživaču istodobno kada i zahtjev za odobrenje privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji iz stavka 10. ovoga članka, ako su navedeni zahtjevi podneseni istodobno.

(12) Član obitelji istraživača iz stavka 3. ovoga članka koji sam ima važeću dozvolu boravka izdanu u drugoj državi članici EGP-a može boraviti u pratnji istraživača najduže 180 dana u bilo kojem razdoblju od 360 dana bez odobrenja privremenog boravka ako ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost i javno zdravlje.

(13) O namjeri boravka član obitelji iz stavka 12. ovoga članka obavijestit će nadležnu policijsku upravu odnosno policijsku postaji prema mjestu boravka prilikom prijave kratkotrajnog boravka.

(14) Član obitelji istraživača iz stavka 5. ovoga članka koji sam ima važeću dozvolu boravka izdanu u drugoj državi članici EGP-a može regulirati privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji za dugoročnu mobilnost sukladno članku 47. stavku 1. točki 1. ovoga Zakona ako priloži dokaz da je boravio s istraživačem u drugoj državi članici EGP-a.

(15) Ako istraživač ima reguliran privremeni boravak sukladno članku 64.b ovoga Zakona, član njegove obitelji može regulirati privremeni boravak u druge svrhe sukladno članku 47. stavku 4. ovoga Zakona.

(16) O odobrenju privremenog boravka, produženju ili odluci na temelju koje je istraživač dužan napustiti Republiku Hrvatsku, policijska uprava, odnosno policijska postaja obavijestit će nadležno tijelo druge države članice EGP-a u kojoj istraživač ima izdanu dozvolu boravka.